

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2018

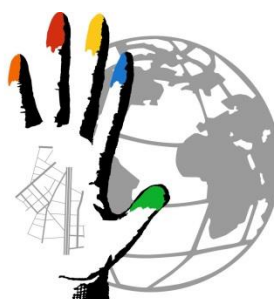
Teixint una Xarxa de Complicitats

Dossier de Premsa

Setembre 2018

International Association of
Educating Cities
Association Internationale des
Villes Éducatrices
Asociación Internacional de
Ciudades Educadoras
Associació Internacional de
Ciutats Educadores

Contingut:

1. Qui som?
2. Quins són els nostres objectius?
3. Què és una Ciutat Educadora?
4. Què proposa la Carta de Ciutats Educadores?
5. Per què la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora?
6. Quan se celebrarà?
7. On se celebrarà?
8. Quin tipus d'activitats s'organitzaran?
9. Què va passar durant l'edició anterior del Dia Internacional?
10. Teixint una Xarxa de Complicitats, lema de l'edició 2018
11. Quin rol juguen els governs locals a la Ciutat Educadora?
12. Quin és el paper de l'escola i la família a la Ciutat Educadora?
13. Quin és el paper de la societat civil a la Ciutat Educadora?
14. Per què és indispensable la participació ciutadana en la construcció de la Ciutat Educadora?

✉ edcities@bcn.cat

☎ +34 93 3427720

www.edcities.org

<http://www.edcities.org/dia-internacional-cat-2018/>

[@educatingcities](https://www.edcities.org)

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2018

Teixint una Xarxa de Complicitats

1. Qui som?

L'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE) és una organització sense ànim de lucre que reuneix els governs locals compromesos amb l'acompliment de la Carta de Ciutats Educadores, la qual constitueix el full de ruta d'aquest moviment mundial iniciat l'any 1990 amb motiu del I Congrés Internacional de Ciutats Educadores, i que es va constituir formalment en associació el 1994.

Actualment, més de **480 ciutats de 36 països** de tots els continents formen part d'aquesta Associació. (Llista completa a: <http://www.edcities.org/ca/llista-de-ciutats-associades>)

Un Comitè Executiu format per un conjunt de 15 ciutats de diferents latituds s'encarrega de dirigir, gestionar i representar l'AICE. Aquestes ciutats actualment són: Barcelona, Cascais (Portugal), Changwon (República de Corea), Granollers, Lisboa (Portugal), Lomé (Togo), Medellín (Colòmbia), Morelia (Mèxic), Porto (Portugal), Rennes (França), Rosario (Argentina), Santo André (Brasil), Sorocaba (Brasil), Tampere (Finlàndia) i Torí (Itàlia).

2. Quins són els nostres objectius?

- Promoure l'acompliment dels principis establerts a la Carta de Ciutats Educadores.
- Fomentar el diàleg, la reflexió, l'intercanvi i la cooperació entre les Ciutats Educadores.
- Posar en valor el rol dels governs locals com a agents educadors i fomentar el seu reconeixement com a actors clau per fer front als reptes del segle XXI.
- Enfortir les capacitats institucionals i millorar la governança a les ciutats membre.
- Portar la veu dels governs locals a instàncies internacionals i nacionals en temes d'interès per a les ciutats associades.

3. Què és una Ciutat Educadora?

La Ciutat Educadora és aquella que aposta per l'educació (formal, no-formal i informal) com a eina de transformació social, mobilitzant i articulant el màxim nombre possible d'agents educatius que intervenen al territori. Parlem d'una educació que es prolonga al llarg de tota la vida i que travessa les diferents esferes de la vida ciutadana.

Implica el compromís amb un model de ciutat basat en els principis d' inclusió i igualtat d'oportunitats, justícia social, democràcia participativa, convivència entre diferents cultures, diàleg entre generacions, promoció d'un estil de vida saludable i sostenible, planificació d'una ciutat accessible i interconnectada, cooperació, pau, etc. Principis, tots ells, recollits a la Carta de Ciutats Educadores.

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2018

Teixint una Xarxa de Complicitats

4. Què proposa la Carta de Ciutats Educadores?

És un manifest de 20 principis que descriuen com és una Ciutat Educadora i defineixen estratègies i àmbits d'actuació.

La Carta va ser elaborada durant el Primer Congrés Internacional de Ciutats Educadores celebrat a Barcelona el 1990 i actualitzada els anys 1994 i 2004. Neix amb la intenció de convertir-se en un instrument polític i de mobilització a les ciutats.

5. Per què la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora?

Després de més de 25 anys de recorregut, l'Associació Internacional de Ciutats Educadores va acordar fixar el dia 30 de novembre com a Dia Internacional de la Ciutat Educadora, amb l'objectiu de crear consciència a escala mundial de la importància de l'educació com a motor de canvi i sumar nous aliats en favor d'aquest model de ciutat.

Aquest any 2018, se celebra la tercera edició del Dia Internacional de la Ciutat Educadora.

Amb aquesta celebració global, l'AICE pretén, també, contribuir a la consecució de l'Agenda 2030 per a un Desenvolupament Sostenible. Aquesta agenda, elaborada mitjançant un diàleg sense precedents entre els estats membre de les Nacions Unides, els governs locals, la societat civil, el sector privat i altres agents, atorga especial importància a les ciutats (Objectiu de Desenvolupament Sostenible 11) i a l'educació de qualitat per a tothom i al llarg de la vida (ODS4).

6. Quan es celebrarà?

Les activitats es concentraran al dia **30 de novembre** per commemorar que en aquest dia de 1990 es va proclamar la Carta de Ciutats Educadores, a Barcelona. Concentrant les activitats de totes les ciutats en una mateixa data, es pretén donar visibilitat al caràcter global d'aquesta celebració. Hi haurà també la possibilitat prolongar les activitats al llarg de la setmana.

7. On se celebrarà?

Aquest Dia se celebrarà a totes les ciutats de l'Associació que hi vulguin participar, així com en totes aquelles altres que desitgin comprometre's en la construcció de ciutats que ofereixin oportunitats per al creixement personal i col·lectiu, en base a una educació inclusiva i de qualitat per a tothom al llarg de la vida.

Les Xarxes Socials (Twitter, Facebook, Instagram, etc.) poden ser bons aliats per a mobilitzar la ciutadania. En aquest sentit suggerim l'ús del hashtag #EducatingCityDay per donar difusió a les activitats, citant @EducatingCities.

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2018

Teixint una Xarxa de Complicitats

8. Quin tipus d'activitats s'organitzaran?

8.1 Pacte per la Ciutat Educadora

Procés de reflexió conjunta entre el govern local i la societat civil sobre com podem millorar l'educació (formal, no formal i informal) per avançar en la construcció d'una ciutat més educadora.

8.2 Unint veus per la Ciutat Educadora

Una de les novetats d'aquesta edició és una invitació a que totes les ciutats de l'AICE unim les nostres veus per a cantar la cançó de la Ciutat Educadora composta per l'ocasió. animem a les ciutats a assajar la cançó amb els seus cors, centres educatius, artistes locals, etc., per a cantar-la en un lloc emblemàtic de la ciutat el Dia Internacional de la Ciutat Educadora.

8.3 Concurs fotogràfic

Convocatòria d'un concurs de fotografia dirigit a la ciutadania, amb l'objectiu d'il·lustrar amb imatges que viuen en una ciutat educadora i com es teixeixen les xarxes de relacions que la construeixen.

8.4 Activitats al carrer o en espais oberts

- Fira de projectes educadors municipals
- Fira d'entitats o jornada de portes obertes i programació d'activitats en centres escolars, museus, associacions, etc. per a fer difusió del treball que realitzen en línia amb els principis de la Carta de Ciutats Educadores.
- Mostra de projectes a/dels centres escolars
- Arbre de la Ciutat Educadora: a través d'aquesta acció es vol convidar la ciutadania a interpel·lar-se sobre com és la ciutat educadora que voldria tenir, conèixer l'opinió d'altres ciutadans i, finalment, comprometre's a dur a terme alguna acció a petita escala.

8.5 Compromís ciutadà amb la Ciutat Educadora; “Jo em Comprometo”

Per tal de remarcar la importància de la participació de la ciutadania i de les entitats de la societat civil en la construcció de la Ciutat Educadora, suggerim activar una campanya convidant la ciutadania a comprometre's a realitzar una acció educativa petita, en el seu dia a dia, a favor de la seva comunitat.

Una bona forma d'iniciar la campanya seria que l'Alcalde, l'equip municipal, representants dels partits de l'oposició i d'entitats de la societat civil i una selecció de persones rellevants de la ciutat es comprometessin a realitzar una acció educadora que qualsevol ciutadà tingui al seu abast (per exemple: a desplaçar-se en transport públic/bicicleta a la feina, a vetllar per la neteja de l'espai públic, a separar els residus a casa, etc.) mitjançant un vídeo o una foto compartida a les xarxes socials amb el hashtag #ICommitTo

Es podria crear un mosaic per a recollir els compromisos ciutadans.

Per a treballar aquesta activitat de compromís amb els nens i nenes en escoles, centres cívics o com a taller a l'aire lliure en família, us proposem l'**origami “Jo em**

comprometo” (en elaboració), a través del qual es recullen 8 accions a l’abast dels més petits i petites per a fomentar la bona convivència i la cura de la nostra ciutat.

8.6 Activitats lúdico-festives

Organització de concerts, exposicions, actuacions teatrals, demostracions esportives, de dansa, actuacions de bandes, demostracions esportives de persones amb mobilitat reduïda, tallers d’activació física de persones grans, exposicions artístiques intergeneracionals, actuacions de teatre de l’oprimit, tallers de reciclatge, pícnic nocturns, bicicletades, etc.

8.7 Organització de conferències, diàlegs i tallers

Activitats de divulgació de la Carta de Ciutats Educadores, a través de conferències, diàlegs i tallers sobre el lema d’aquesta edició: “Teixint una Xarxa de Complicitats”.

8.8 Accions conjuntes entre diverses ciutats o en el marc d’una Xarxa

Iniciatives de cooperació intermunicipal, ja sigui nacional, regional o internacional, que posin de relleu el valor del treball en xarxa.

8.9 Accions amb altres institucions regionals o plataformes locals

Als territoris on els governs locals no disposen de l’autonomia necessària per a desenvolupar globalment el seu compromís amb la Carta de Ciutats Educadores, es pot fer ús de la celebració per a elaborar un manifest **reclamant reformes** que permetin entorns més favorables a les propostes assenyalades a la Carta.

8.10 Bones Pràctiques

Una altra de les propostes d’enguany és provar, per un dia, una bona pràctica implementada amb èxit en una altra ciutat educadora. Entre les propostes trobem:

- **Obert fins a la matinada (Gijón)**
Un programa d’oci saludable i gratuït dirigit a les i els joves de 13 a 35 anys i realitzat per a elles/ells, basat en l’educació en el temps lliure. Per aquest motiu, equipaments de la ciutat que habitualment estan tancats en horaris de cap de setmana, obren les seves portes per a que els joves puguin realitzar activitats esportives i culturals, especialment en horari nocturn.
- **Pícnic Nocturns (Rosario)**
Per combatre la inseguretat, Rosario ha posat en marxa una iniciativa lliure i gratuïta, que consisteix en convidar la ciutadania a trobar-se, gaudir i compartir els parcs públics durant els mesos d’estiu, un dijous al mes, a partir de les vuit de la nit, acompanyat de música ambiental en directe per amenitzar la vetllada.
- **Memòria i Vida (Sao Paulo)**
Aquesta iniciativa promou el coneixement de la història dels cementiris públics, les obres d’art i les sepultures de personatges importants de la història de la ciutat. Així, s’organitzen visites guiades diürnes i nocturnes, sessions musicals, representacions teatrals, exposicions, projecció de pel·lícules i documentals, seminaris, tallers formatius, etc. als cementiris.

- **L'Escola Adopta un Monument (Torí)**
Dirigit a tots els centres d'educació primària i secundària, aquest projecte té per objectiu sensibilitzar a les noves generacions en la protecció i salvaguarda del patrimoni històric, a través de l'adopció d'un monument. Per aquest motiu, cada centre educatiu adopta i es fa responsable d'un monument per un període de tres anys, i l'alumnat es converteix en protagonista de les activitats que es realitzen per conèixer en profunditat el monument, i posteriorment, fer-ne difusió entre la ciutadania.
- **Explorant l'Art: visites guiades a exposicions d'art i tallers per a persones sordmudes (Katowice)**
Per tal de fomentar la inclusió de les persones sordmudes i de lluitar contra les desigualtats socials, l'Ajuntament de Katowice organitza visites guiades per aquest col·lectiu a exposicions d'art modern i tallers que els permetin expressar lliurement les seves impressions i sentiments sobre l'art, participant activament en la vida social.
- **Patis escolars (Barcelona)**
Aquesta iniciativa consisteix en obrir els patis escolars, promovent l'ús social dels centres educatius per part de famílies, infància i joventut, fora de l'horari escolar, en caps de setmana, períodes de vacances o dies puntuals, oferint així espais on organitzar activitats lúdiques i gaudir del temps lliure de forma autònoma i segura.
- **Via RecreActiva (Guadalajara)**
Cada diumenge, durant 6 hores, l'Ajuntament de Guadalajara tanca les vies amb més trànsit de vehicles per tal que la ciutadania pugui gaudir de la ciutat, caminant, en bicicleta, patinant, practicant esports, passejant en família, etc.
- **Night run (Torres Vedras)**
Torres Vedras promou un estil de vida saludable, el coneixement de la ciutat i l'apropiació de l'espai públic a través de recorreguts nocturns per la ciutat. Cada setmana es tria un monument, edifici emblemàtic o un altre punt d'interès pel que passaran els participants, que tenen l'oportunitat de redescobrir la ciutat.
- **Biblioteca Humana (Mèxic DF)**
Els llibres que es consulten a la Biblioteca Humana són "llibres humans"; persones que per la seva situació personal o la seva adscripció a un grup que ha sigut objecte de discriminació, tenen alguna cosa per explicar i s'ofereixen voluntàries per a esdevenir en un llibre. El projecte vol reduir prejudicis i estereotips promovent el diàleg i la comprensió mútua.

9. Què va passar durant l'edició anterior del Dia Internacional?

La segona edició del dia internacional va comptar amb la participació de 133 ciutats d'11 països i 4 continents.

Es va elaborar de forma participativa un Manifest dels Alcaldes i Alcaldesses de l'Associació en reconeixement de la tasca dels agents educatius presents a la ciutat i amb el lema "El Dret a la Ciutat Educadora". Es va convidar tots els municipis a fer una lectura pública del manifest seguida d'un aplaudiment col·lectiu o un acte d'agraïment

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2018

Teixint una Xarxa de Complicitats

a persones i/o entitats destacades per la seva contribució a l'educació al municipi. En algunes localitats el Ple Municipal va adoptar el Manifest.

Per a celebrar el dia internacional, les ciutats van organitzar actes diversos dirigits a persones de totes les edats: conferències, diàlegs, tallers, exposicions, visites guiades, jornades de portes obertes, plens infantils, entregues de premis, hissada de la bandera, actes lúdico-culturals a l'espai públic, pícnic nocturns, concerts, bicicleta des, murals de compromisos, etc.

En total, 187 Alcaldes i Alcaldesses de 18 països han sumat la seva veu a les celebracions del dia internacional. L'esdeveniment també ha comptat amb el suport d'organitzacions com ONU-Habitat, Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), ICLEI, Mercociudades, CLACSO, Metropolis, OEI, la Universitat de Lleida, la Vrije Universiteit Brussel, el govern de Santa Fe, l'Institut de la Salut Juan Lasarte i la Fundació Eugènia Balcells, així com experts de tot el món.

Els vídeos que ens han fet arribar les ciutats resumint les activitats que van organitzar es poden consultar als enllaços següents: [2017](#) i [2016](#)

10. Teixint una Xarxa de Complicitats, lema de l'edició 2018

A la primera edició del Dia Internacional vam reivindicar el rol educatiu dels governs locals i a la segona es posar l'accent en el treball dels agents educatius presents a la ciutat en la materialització del Dret a la Ciutat Educadora. En aquesta edició, volem destacar la **importància de teixir xarxes i sumar nous aliats** en la construcció d'aquest projecte compartit, que necessita el **compromís** del màxim nombre de persones, institucions, associacions, ONGs, govern local, etc.

11. Quin rol juguen els governs locals a la Ciutat Educadora?

Els governs locals que afegeixen aquest atribut al seu nom, situen l'educació com a **eix central del seu projecte polític**. Això implica prendre consciència de que les diferents polítiques i actuacions que es proposen i es posen en marxa des de les diferents instàncies i serveis municipals (urbanisme, medi ambient, mobilitat, cultura, esport, salut, etc.) transmeten coneixements i eduquen en uns determinats valors i actituds.

A això s'hi suma també el compromís actiu de treballar per contrarestar els nombrosos fenòmens i factors deseducadors que encara persisteixen a les ciutats (violència, racisme, desigualtat, segregació de barris, predomini del cotxe per sobre del vianant, privatització i deterioració dels espais públics, entre altres). Fer front a aquests reptes importants comporta, necessàriament, la coordinació entre departaments i l'aposta per un treball transversal. Implica, també, actuar sumant sinergies amb la societat civil.

El govern local, per tant, assumeix en primera instància el compromís amb aquest model de ciutat, articulant una gran xarxa local d'actors educatius -públics i privats- al voltant del projecte comú de convertir l'espai urbà en un espai educador, on a més de facilitar l'accés a coneixements i sabers, es transmetin valors i actituds perquè les persones puguin desenvolupar les seves capacitats, viure i treballar amb dignitat i contribuir al desenvolupament de la seva ciutat.

Dia Internacional de la Ciutat Educadora

#EducatingCityDay

30 de novembre 2018

Teixint una Xarxa de Complicitats

12. Quin és el paper de l'escola i la família a la Ciutat Educadora?

La família i l'escola són les primeres instàncies de socialització i d'educació de les persones. La ciutat educadora no només reconeix la seva important funció, sinó que a més busca convertir la ciutat en una gran aula, on tots, petits i grans, puguem aprendre dels seus monuments i edificis emblemàtics, dels seus museus i centres culturals, dels seus parcs i jardins, de les seves institucions i serveis, del traçat dels seus carrers i del transport públic que permet desplaçar-nos, així com de les persones que viuen i/o treballen a la nostra ciutat.

A la ciutat educadora, per tant, l'escola obre les seves portes per treballar conjuntament amb moltes altres institucions i agents que també exerceixen un paper educador a la ciutat, amb l'objectiu de formar una ciutadania més ben preparada, crítica i corresponsable, capaç de fer front als reptes del segle XXI. Les propostes educatives per a la infància i la joventut, es complementen amb moltes altres al llarg de tota la vida, que abasten l'educació formal, no-formal i informal.

13. Quin és el paper de la societat civil a la Ciutat Educadora?

Els governs locals comparteixen la tasca d'oferir oportunitats de formació i d'educació al llarg de la vida amb multiplicitat d'entitats, organitzacions, clubs, associacions de caràcter educatiu, esportiu, cultural, social, etc., així com també amb el teixit empresarial, mitjans de comunicació, etc. Per tant, les entitats i organitzacions de la societat civil són indispensables en la construcció de la Ciutat Educadora. Analitzar l'impacte educatiu dels missatges que tots emetem i intentar potenciar els valors cívics i democràtics a favor d'una convivència millor a les nostres ciutats, és clau per avançar cap a aquest model de ciutat.

14. Per què és indispensable la participació ciutadana en la construcció de la Ciutat Educadora?

Com a administració més propera a la ciutadania, els governs locals són també la plataforma idònia per avançar cap a una democràcia participativa. Això implica crear espais de diàleg en què estiguin presents les diferents cultures i grups socials, i obrir els processos de presa de decisió a la ciutadania. La participació ciutadana és, per tant, motor de la transformació que experimenten les ciutats educadores, el que constitueix, en si mateix, un procés educador: és participant com les persones aprenen a ser ciutadans i ciutadanes compromeses, adquireixen interès i s'impliquen en la cosa pública, aprenen a dialogar i a respectar opinions diferents en la recerca de consensos.

